

Romanian A: literature – Standard level – Paper 1
Roumain A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Rumano (spa) A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Elaborați o analiză literară orientată pentru **un** singur pasaj. Răspunsul dumneavoastră trebuie să țină cont de ambele întrebări ajutătoare.

1.

Un ziarist, care după tocmeală dă în fiecare zi patru coloane de tipar, cu greu va înțelege cum un literat n-ar putea să facă într-o săptămână măcar o nuvelă sau un articol literar de aceeași mărime. Câți oare înțeleg cu adevărat că, pentru facerea unui volum de poezii, lui Eminescu i-a trebuit și un mare talent, dar și o încordare mistuitoare a facultăților psihice, încordare care a contribuit desigur la tragicul lui sfârșit? Și câți dintre acei care se prefac că o înțeleg, nu o fac decât de modă, de rușine; în realitate însă se uită cu dispreț la volumul subțire, pentru copierea căruia ar ajunge cu prisos o zi. Tot acestei nepriceperi, în parte, i se datorește potopul de versuri proaste și de proză și mai proastă care se revarsă asupra țării noastre. [...] Modul în care se produc tinerii noștri consumatori de cerneală e cam următorul.

10 Un tânăr citește poeziile lui Eminescu, e impresionat de ele și, se înțelege, în acest tânăr se naște o dorință de a imita pe Eminescu. Pentru aceasta tânărul nostru începe să recitească, să aprofundeze, să studieze o poezie după alta și se oprește, de pildă, la una cum e *Sara pe deal*.

15 *Sara pe deal buciumpul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapară-n cale,
Apele plâng clar izvorând în fântâne:
Sub un salcâm, dragă, m-aștepți tu pe mine.*

Redusă în proză, această strofă înseamnă că iubita așteaptă pe poet sub un salcâm, pe deal, pe care sună buciumpul și urcă turmele. Ce poate fi mai simplu? Și pentru aceasta a devenit Eminescu celebru. Pentru ce? Doar că a spus-o în versuri. [...] După un exercițiu oarecare, după ce tânărul nostru s-a inițiat în arta versificării și a prins întrucâtva modul lui Eminescu de a versifica, el se așterne pe lucru și, pe teme similare cu ale lui Eminescu, scrie una sau mai multe poezii. Comparându-le pe urmă cu poeziile scrise de Eminescu, vede că se aseamănă aidoma. Și versurile lui au ritm, rime, imagini asemănătoare; nu lipsește nici dealul, nici salcâmul, buciumpul, stelele, luna, etc... *Anch'io sono poeta!** exclamă tânărul nostru și trimite poezia la vreo revistă literară care se grăbește să i-o publice. Dar dacă directorul revistei n-a azvârlit poezia în coșul redacției, publicul cititor o azvârle în coșul uitării veșnice și tânărul nostru cvasi-poet se plânge de nerecunoștința și ignoranța contemporanilor săi. Ceea ce n-a priceput, între altele, tânărul nostru cvasi-poet sunt următoarele: Eminescu avea un anumit simțământ, o anumită stare sufletească de exprimat. [...] Ceea ce poate să pară încă straniu e că tânărul nostru nepoet rămâne sincer convins că poezia lui exprimă în adevăr starea lui sufletească și s-ar părea că el însuși poate să fie aici cel mai bun judecător. Asemenea poate să pară straniu că tânărul nostru, în calitate de scriitor, greșește așa de mult asupra propriei lui producțiuni, iar în calitate de cititor simte îndată falsitatea producțiunii altuia.

C Dobrogeanu-Gherea, *Studii critice* (1923) (adaptat după)

---

* *Anch'io sono poeta!*: și eu sunt poet! (în italiană în original).

- (a) Care este argumentul utilizat de autor pentru a diferenția scriitorul autentic de imitator?
- (b) Prin ce procedee creează autorul tensiunea dramatică în eseu?

2.

Omul Și Cerul

Iată se urcă luna în carul de lumină,
Pe albăstrie boltă a cerului senin,
Razele ei sunt blânde, lumina ei e lină,
Ea mângâie ș-alină al omului suspin.

5 Și-i zice: „O, ființă mizeră, pieritoare,
Ce ești o jucărie lumeștilor furtuni,
Nu mai gândi zadarnic la cele viitoare,
Nici la cele trecute, căci sunt deșertăciuni.

[...]

Misterioasa lampă a unei alte sfere!

10 De ce nu pot eu, oare, eu, slabul muritor,
Să zbor pe-a tale raze de la pământ spre stele,
Unde-i viața noastră un vis netrecător?...

Oh, ia-mă și mă soarbe în ale tale raze,
Să lunec ca o umbră peste înalții munți,

15 Pân-unde clipesc stele ca ochii ce veghează,
Pân-unde zboară îngerii cu aripi și ochi mulți...

Dar tu nu ascuți, lună, sumeața mea dorință,
Îți strângi a tale raze de peste munți și măguri,
Și-n zori tu fugi palidă, cu mare sânguință,

20 Smerită ca mireasa, și te împlânți în neguri.

Atunci stele, luceferi se sting delaolaltă,
Și cerul ca cristalul rămâne fără de pată,
Căci tot ce naște firea, sau ticălosul om,
Ca roua piere de soare, ca visul după somn...

C Stamati, *Om și cerul* (1868) (adaptat după)

- (a) Cum este prezentat omul în poem în raport cu universul?
- (b) Ce efecte creează epitetul în acest poem?